

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології та безпеки життєдіяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Василенко О.В.

«27» 11 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Природоохоронне інспектування»

(ПІДПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: Е «Природничі науки, математика та статистика»

Спеціальність: Е2 «Екологія»

Освітня програма: «Екологія»

Факультет: плодovoчiвництва, екології та захисту рослин

Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни "Природоохоронне інспектування" для здобувачів вищої освіти спеціальності Е2 «Екологія» освітньої програми «Екологія». Умань: Уманський НУ, 2025. 18 с.

Розробник: Василенко О. В., доцент кафедри, канд. с.-г. наук, доцент

Василенко О. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології та безпеки життєдіяльності

Протокол від "28" ср 2025 року № 1

Г. в. о. завідувача кафедри екології та БЖД Василенко (О. В. Василенко)

"28" ср 2025 року.

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Протокол від "28" ср 2025 року № 1

Голова А. Г. Тернавський

"28" ср 2025 року

© Уманський НУ, 2025 рік
© Василенко О. В., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань: Е «Природничі науки, математика та статистика»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: Е2 «Екологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 165		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,7 самостійної роботи студента – 7	Освітній рівень другий (магістерський) Освітня програма «Екологія»	Лекції	
		28 год.	10 год.
		Лабораторні	
		28 год.	
		Практичні	
			6 год.
		Самостійна робота	
109 год.	149 год.		
Вид контролю: залік			

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Природоохоронне інспектування» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою від 11.07.2024 р.

Навчальна дисципліна «Природоохоронне інспектування» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Екологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Е2 Екологія.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Природоохоронне інспектування» – отримання студентами базових знань і навичок, що дозволить їм в наступному працювати державними інспекторами Мінекобезпеки України, а також надати теоретичні і практичні знання студентам з питань екологічної стандартизації і сертифікації, правил і методик стандартизації і нормування антропогенного навантаження на природне середовище.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів знань, щодо визначення основних понять екологічного інспектування, організаційних аспектів планування, забезпечення та підготовки екологічних інспекторів в Україні,
- формування у студентів знань, щодо системи екологічних норм і стандартів України, міжнародних стандартів,
- придбання навичок застосування нормативних документів на практиці.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Дисципліна «Екологічне інспектування, стандартизація та сертифікація» вивчається в першому семестрі другого курсу навчання, тому вона є однією із завершальних у схемі підготовки.

Вивчення навчальної дисципліни «Екологічне інспектування, стандартизація та сертифікація» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності Е2 Екологія (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Природоохоронне інспектування»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			

ЗК 3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПР17.	Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
ФК 2.	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.	ПР04.	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
		ПР17.	Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.
ФК 5.	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.	ПР04.	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
ФК 7.	Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.	ПР13.	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Природоохоронне інспектування», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Природоохоронне інспектування»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Знання основних національних та міжнародних норм екологічного законодавства, основних засад і принципів державної екологічної політики	лекція, лабораторні заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	Розуміння впливу процесів техногенезу на стан навколишнього природного середовища		
2	Уміння/навички:		
2.1	Організовувати та здійснювати лабораторні та польові дослідження об'єктів / складових навколишнього природного середовища у адекватний та безпечний спосіб (у тому числі із використанням інформаційних технологій)	лекція, лабораторні заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Описувати результати лабораторних та польових досліджень і складати відповідні звіти		
2.3	Збирати, інтегрувати, обробляти, аналізувати та оцінювати екологічну інформацію з різних джерел (у тому числі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій)		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність доводити інформацію, проблеми та ідеї з питань екології та природокористування до фахівців та нефахівців	лабораторні заняття, вирішення конкретних задач	участь у дискусії, усне опитування, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		

4.1	Здатність планувати та організовувати власну діяльність та досягати запланованих результатів з урахуванням наявних ресурсів та обмежень у часі	дискусія, лабораторні заняття, вирішення конкретних задач	представлення виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, усне опитування, підсумковий контроль
-----	--	---	--

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Природоохоронне інспектування»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРО4.	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.	Лекція, лабораторні заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРО13.	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.	лабораторні заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРО17.	Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.	лабораторні заняття з вирішення професійно-орієнтованих задач, кейс-метод	Усне опитування, тестування, виконання завдань, контрольна (модульна) робота

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи екологічного інспектування

Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля

Тема 1. Основні завдання та принципи екологічної інспекції.

Тема 2. Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції

Змістовий модуль 2. Основні вимоги щодо організації робіт із природоохоронного інспектування.

Тема 3. Принципи організації робіт із природоохоронного інспектування.

Змістовий модуль 3. Екологічне інспектування різних компонентів довкілля.

Тема 4. Здійснення державного контролю за охороною та раціональним використанням водних ресурсів

Тема 5. Здійснення державного контролю в галузі охорони атмосферного повітря

Тема 6. Здійснення державного контролю за охороною земель та використанням надр (Implementation of state control over land protection and subsoil use).

Змістовий модуль 4. Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії

Тема 7. Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії

Модуль 2. Основи екологічної стандартизації та сертифікації

Змістовий модуль 5. Основи екологічної стандартизації

Тема 8. Стандарти з охорони атмосферного повітря.

Торіс 9. Стандарти з використання та охорони вод.

Тема 10. Стандарти якості ґрунтів (Soil quality standards).

Змістовий модуль 6. Основи екологічної сертифікації

Тема 11. Основи екологічної сертифікації.

Тема 12. Екологічна сертифікація промислових підприємств та продукції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		лаб	п	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основи екологічного інспектування												
Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля												
Тема 1. Основні завдання та принципи екологічної інспекції	12	2	–	–	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 2. Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції	13	2	4	–	–	7	12	–	2	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	25	4	4	–	–	17	26	–	2	–	–	24
Змістовий модуль 2. Основні вимоги щодо організації робіт із природоохоронного інспектування												

Тема 3. Принципи організації робіт із природоохоронного інспектування	13	2	2	–	–	9	14	2	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 2	13	2	2	–	–	9	14	2	–	–	–	12
Змістовий модуль 3. Екологічне інспектування різних компонентів довкілля												
Тема 4. Здійснення державного контролю за охороною та раціональним використанням водних ресурсів	16	4	4	–	–	8	16	2	2	–	–	12
Тема 5. Здійснення державного контролю в галузі охорони атмосферного повітря	16	2	6	–	–	8	14	–	–	–	–	14
Тема 6. Здійснення державного контролю за охороною земель та використанням надр (Implementation of state control over land protection and subsoil use).	16	4	4	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 3	48	10	14	–	–	24	42	2	2	–	–	38
Змістовий модуль 4. Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії												
Тема 7. Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії	14	2	2	–	–	10	14	2	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 4	14	2	2	–	–	10	14	2	–	–	–	12
Усього годин за модуль	100	18	22	–	–	60	96	6	4	–	–	86
Модуль 2. Основи екологічної стандартизації та сертифікації												
Змістовий модуль 5. Основи екологічної стандартизації												
Тема 8. Стандарти з охорони атмосферного повітря	12	2	2	–	–	8	14	2	–	–	–	12
Тема 9. Стандарти з використання та охорони вод	10	2	2	–	–	6	14	–	2	–	–	12
Тема 10. Стандарти якості ґрунтів (Soil quality standards).	20	2	–	–	10	8	13	–	–	–	–	13
Разом за змістовим модулем 5	42	6	4	–	10	22	41	2	2	–	–	37
Змістовий модуль 6. Основи екологічної сертифікації												
Тема 11. Основи екологічної сертифікації	12	2	–	–	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 12. Екологічна	11	2	2	–	–	7	14	2	–	–	–	12

сертифікація промислових підприємств та продукції												
Разом за змістовим модулем 6	23	4	2	–	–	17	28	2	–	–	–	26
Усього годин за модуль	65	10	6	–	10	39	69	4	2	–	–	63
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	165	28	28	–	10	99	165	10	6	–	–	149

5. Теми лабораторних занять (денна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Основи екологічного інспектування		
Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля		
1	Діловодство у справах про адміністративне правопорушення (Clerkship in administrative offense cases). Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення	4
Змістовий модуль 2. Основні вимоги щодо організації робіт із природоохоронного інспектування		
2	Постанова по справі про адміністративне правопорушення	2
Змістовий модуль 3. Екологічне інспектування різних компонентів довкілля		
3	Розрахунок розмірів збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення поверхневих вод	4
4	Розрахунок розмірів збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення атмосферного повітря	4
5	Оцінка ступеня забрудненості атмосферного повітря відпрацьованими газами на ділянці магістральної вулиці (за концентрацією CO). (Assessment of the degree of atmospheric air pollution by exhaust gases on the section of the main street)	2
6	Визначення розмірів шкоди, що зумовлена забрудненням і засміченням земельних ресурсів	2
7	Обчислення розміру шкоди заподіяних лісовому господарству	2
Змістовий модуль 4. Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії		
8	Методика оцінки шкоди довкіллю від військових дій	2
Модуль 2. Основи екологічної стандартизації та сертифікації		

Змістовий модуль 5. Основи екологічної стандартизації		
9	Стандарти з охорони ресурсів	2
10	Екологічне маркування (Basics of ecological labeling)	2
Змістовий модуль 6. Основи екологічної сертифікації		
11	Національна система сертифікації в Україні	2
Разом		28

6. Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Діловодство у справах про адміністративне правопорушення (Clerkship in administrative offense cases). Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення	2
3	Розрахунок розмірів збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення поверхневих вод	2
4	Стандарти з охорони ресурсів	2
Разом		6

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Основи екологічного інспектування			
Змістовий модуль 1			
1	Законодавчі основи охорони довкілля. Основні вимоги щодо організації робіт із природоохоронного інспектування. Законодавчі, нормативні підстави і порядок екологічного інспектування. Громадський екологічний контроль.	17	24
Змістовий модуль 2			
2	Основні вимоги щодо організації робіт із природоохоронного інспектування. Позови через забруднення навколишнього природного середовища. Обмеження, тимчасова заборона або припинення діяльності підприємств у разі порушення ними природоохоронного	9	12

	законодавства		
Змістовий модуль 3			
3	Екологічне інспектування різних компонентів довкілля. Екологічне інспектування пересувних джерел забруднення атмосферного повітря. Здійснення державного контролю об'єктів з питань поводження з відходами. Перевірка дотримання природоохоронних вимог при експлуатації меліоративних систем. Державний та відомчий контроль за охороною та використанням тваринного світу. проведення інспекторських перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства при проведенні рекультивації земель	24	38
Змістовий модуль 4			
4	Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії. Оцінка школи для об'єктів ПЗФ внаслідок військових дій. Проведення радіаційного контролю об'єктів господарської діяльності та транспортних засобів.	10	12
Модуль 2. Основи екологічної стандартизації та сертифікації			
Змістовий модуль 5			
5	Основи екологічної стандартизації. Основні поняття, терміни та визначення екологічної стандартизації. Стандарти в галузі поводження з промисловими та побутовими відходами.	22	37
Змістовий модуль 6			
6	Основи екологічної сертифікації. Екологічна сертифікація промислових підприємств та продукції. Екологічна сертифікація житла.	17	26
Разом		99	149

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання подається у вигляді реферату з презентацією (10 год). Тему індивідуального завдання обирає студент.

Теми:

1. Застосування Системи стандартів в природоохоронній діяльності.
2. Використання виробничо-господарських та екологічних стандартів.
3. Використання екологічних стандартів для регламентації граничнодопустимих норм антропогенного впливу.
4. Ідентифікація забруднень довкілля, рослин та рослинної продукції, атмосфери, гідросфери, педосфери, комплексного забруднення.
5. Інвентаризація водних об'єктів.
6. Управлінські рішення стосовно стандартизації та сертифікації.

7. Класифікація об'єктів екологічної сертифікації.
8. Вітчизняні та зарубіжні сертифікаційні екологічні знаки.
9. Екологічна сертифікація проектних видів діяльності підприємства.
10. Правова база екологічної сертифікації.
11. Екологічна сертифікація природоохоронних об'єктів.
12. Нормативна база екологічної сертифікації.
13. Міжнародні стандарти з охорони атмосферного повітря.
14. Система стандартів в галузі поводження з промисловими і побутовими відходами.
15. Система стандартів ISO 9000, 14000.

Результати виконання індивідуального завдання також заносяться до системи рейтингу й оцінюються за такими критеріями:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки; - акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (слайдів, приладів, схем тощо);
- захист виконаного індивідуального завдання.

Результат виконання і захисту студентом кожного індивідуального завдання оцінюється за такою шкалою:

- 16-20 балів – робота виконана згідно з усіма вимогами.
- 11-15 балів – наявні незначні помилки в оформленні.
- 6-10 балів – наявні значні помилки в оформленні та змісті.
- 0-5 балів – тема не розкрита.

9. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; експрес контроль, кейс-метод, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle.

Матеріали курсу розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

10. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на лабораторних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту;

рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на лабораторні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього лабораторного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, передати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Робота на лабораторних заняттях, поточне тестування та самостійна робота													Заохочувальні бали	Сума	
Модуль №1								Модуль №2							
ЗМ1		ЗМ2	ЗМ3			ЗМ4	ПМК	ЗМ5			ЗМ6		ПМК	10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		T8	T9	T10	T11	T12			
-	4	4	4	10	4	4	10	4	24	4	4	4	10		

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результат виконаної лабораторної роботи, результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни – 100 балів. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на лабораторних заняттях оцінюється в 1–3 балів.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал.

3. Модульний контроль містить 20 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 20$ тестів) – 10 балів.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. Методичне забезпечення

1. Василенко О. В. Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОР «Магістр». Умань, 2022. 32 с.

2. Василенко О. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОР «Магістр». Умань, 2022. 17 с.

3. Василенко О. В. Методичні рекомендації для написання контрольної роботи студентами заочної форми навчання студентів з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОР «Магістр». Умань, 2022. 15 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Основні напрямки державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Затверджено Постановою ВР від 05.03.98 №188/98. ВР.-Д., ВАТ"УкрНТЕК", 1998. – 80 с.

2. Методичні рекомендації про порядок проведення інспекторських інспекторських перевірок з дотримання природокористувачами вимог законодавства з охорони навколишнього середовища. Мінприроди України, Київ, 1994. 32 с.

3. Методичні вказівки про порядок притягнення до адміністративної відповідальності порушників природоохоронного законодавства. Мінприроди України, Київ, 1994. 32 с.

4. Положення про Державну екологічну інспекцію. – Затверджено постановою КМУ в редакції від 16 червня 2004 р., №770.

5. Костров М. М., Сівак В. К., Солодкий В. Д. Державний екологічний контроль. Чернівці, Зелена Буковина, 2006. 386 с.

6. Тарасова В. В., Малиновский А. С., Рибак М. Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 276 с.

7. Клименко М.О., Скрипчук П.М. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології. К: Академія, 2006. 368 с.

8. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. К: Європ. ун-т фінансів, інформсистем, менеджменту і бізнесу, 2000. 457с.

Допоміжна

1. Закон України "Про охорону навколишнього середовища". К., 1999. 56 с.

2. Водний Кодекс України. К.: 2002. 22 с.
3. Водний Кодекс України. К.: Астроя, 1995. 60с.
4. Кодекс України про адміністративні порушення. Харків: Одиссей, 1998. 161 с.
5. Збірник законодавчих актів України про охорону навколишнього природного середовища. в 11 т. Ч., Зелена Буковина, 1996–2005. 174 с.
7. Екологія і закон. Екологічне законодавство України. в 2-х т. К., Юрінком Інтер, 1997. 198 с.
8. Василенко О.В., Гурський І.М., Шевченко Н.О. Оцінка системи органічної сертифікації дикорослої продукції. Таврійський науковий вісник, 2021, №120. С. 312–317.

13. Інформаційні ресурси

1. Наказ «Про затвердження Порядку організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0018-09#Text>
2. Сайт державної екологічної інспекції України - <https://www.dei.gov.ua/>
3. Система екологічної сертифікації та маркування згідно ISO 14024 – <https://www.ecolabel.org.ua/>
4. Сайт ТОВ «УКРСТАНДАРТСЕРТИФІКАЦІЯ» – <https://ukrstandart.net/ua/posluhy/dokumenty-dlia-vyrobnytstva/ekolohichna-sertyfikatsiia-i-markuvannia>

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Моніторинг навколишнього середовища» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни, студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними

ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. Зміни у робочій програмі на 2025/2026 навчальний рік

1. Коригування у розподілі балів